

Unie klade důraz na celoživotní učení

Proč celoživotní učení? Na summitu v Lisabonu v roce 2000 vytyčili vrcholní představitelé Evropské unie cíl, aby Evropská unie do roku 2010 hrála v celosvětové ekonomice vedoucí úlohu. Lidský kapitál – vědomosti a dovednosti, které si člověk osvojil – hraje klíčovou roli pro dosažení těchto cílů. Z těchto důvodů:

● **za prvé**, vzdělávání a odborný výcvik jsou klíčové pro nárůst zaměstnanosti. Umožňují pěstovat dovednosti, které stimulují produktivitu a konkurenceschopnost, vytvářet kvalitní pracovní místa a podporovat větší sociální soudržnost. Odhaduje se, že pokud by se každému občanu Evropské unie dostalo navíc o jeden rok vzdělání a odborného výcviku, celková produktivita společenství by okamžitě vzrostla o pět procent.

● **za druhé**, pracovní síly musí být kvalifikované a školené, aby splňovaly potřeby moderního pracovního trhu. Od roku 1997 bylo vytvořeno více než 60 procent všech nových pracovních míst v Evropské unii v sektoru s vysokou kvalifikací. Má-li unie udržet tempo s technologickým rozvojem, pak jsou vysoce kvalifikovaní a adaptabilní pracovníci klíčem k jejímu ekonomickému úspěchu.

● **za třetí**, pracovní síly v Evropě stár-

nou. To má vliv na oblasti jako jsou penze a zdraví. Aby se tyto úkoly daly zvládnout, je třeba nejen pomoci více lidem najít práci, ale musí se pomoci lidem zůstat v zaměstnání po celý jejich produktivní život. Avšak současná čísla (pro evropskou patnáctku) naznačují, že pouze osm procent pracovníků ve věku od 24 do 64 let se vzdělává. A toto číslo je ještě nižší pro starší pracovníky a pracovníky s nízkou kvalifikací.

Celoživotní učení je klíčovým prvkem tzv. knowledge society, tedy společnosti založené na vědomostech. Ale aby se stala skutečností, musí dojít k pozitivnímu vzájemnému působení ekonomické a sociální politiky a politiky zaměstnanosti.

Sociální partneři musí úzce spolupracovat s vládami. A vlády musí zlepšit kvalitu veřejných výdajů tím, že se zaměří na problémy popsané v Lisabonské strategii. Tím zaručí jejich posun k lidskému kapitálu. V této souvislosti Evropskou komisi potěšilo, že česká vláda chce v blízké budoucnosti věnovat na vzdělávání šest procent hrubého domácího produktu.

Ukazuje se, že se musí zlepšit především dostupnost vzdělání. Starší pracovníci a pracovníci s nízkou kvalifikací, ženy, menšiny, přistěhovalci se

musí stát součástí nové strategie, protože existuje silná vazba mezi vzděláváním, příjmy a šancí na práci. A je známo, že většina lidí by se vrátila ke vzdělávání, kdyby k němu byl snazší přístup.

Lidé musejí mít možnost aktualizovat své dovednosti a znalosti, aby byli schopni vyrovnat se s trvalými ekonomickými a sociálními změnami. To vyžaduje investice do vzdělání a do výcviku nynějších pracovních sil, ale také těch, kteří jsou bez práce. Cílem je maximalizovat schopnost každého jednotlivce zapojit se do práce po celý jeho produktivní život.

K řešení těchto věcí jsou navrhovány čtyři zásadní úkoly: vytvoření nezbytné základny pro celoživotní učení; vytvoření a zlepšení vazeb mezi vzděláváním a prací; vytvoření podmínek pro modernizaci vysokoškolského a dalšího vzdělávání; a vytvoření systému pro další odborné vzdělávání.

Z vystoupení Julia op de Bekeho z Generálního ředitelství pro zaměstnanost a sociální věci Evropské komise na konferenci Celoživotní učení a vstup České republiky do Evropské unie vybral a upravil Jap. Konferenci v Kroměříži pořádaly Zlínský kraj, ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy a Hospodářská komora České republiky.